

Abonamentul

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.
Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$
an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an
4 frcs. 50 cm.
Fóea apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Insertiuni

Un şir garmond:
o dată 14 fil., a doua órá
12 fil., a treia órá 10 fil.
Tot ce privesce fóea,
să se adreseze la »Re-
dactiunea şi Admini-
stratiunea Unirii«
în
Blaş.

Fóe bisericescă-politică.

Anul X.

Blaş 28 Iulie 1900.

Numérul 30.

Convocarea Sinodului Provincial.

Nr. 3827—1900.

Victor Mihályi de Apşa

din îndurarea lui Dumnezeu şi graţia S. Scaun Apostolic al Romei Archiepiscop şi Mitropolit de Alba Iulia şi Făgăraş, Prelat domestic şi asistente la soliul Pontificiū, Doctor de s. Teologia

Veneratului Cler şi Credinciosului Popor al archidiecesei de Alba-Iulia şi Făgăraş

Salute şi Bindecuventare archiepiscoporală!

Din îndemnul sêrbătorii zilei aniversare de două sute de ani, de când părinţii nostri, conduşi de Spiritul Sfînt, sub păstoria antecesorului nostru de fericită amintire Atanasiū I Anghel, Mitropolitul de Alba-Iulia reînnoară legătura S. Unirii cu Scaunul Apostolic al Romei: în bună înţelegere cu Episcopii comprovinciali, am hotărît a conchiema sinod provincial, pe cum în sensul decretului din cap III titlu III al Sinodului provincial de Alba-Iulia şi Făgăraş din anul 1872, cu dtul de azi şi numărul present l'am şi conchiemat pe 5/18 Septembrie 1900 la mitropoliă în Blaş.

Aceste aducându-le la cunoştinţa Veneratului Cler archidiececan îl recercăm în Domnul, ca dimpreună cu poporul credincios să nu pregete a-şi uni cu noi rugăciunile către Părintele îndurărilor, ca să ne învrednicim a prăsni în pace aceea sêrbătoare, a dobândi darurile, într'a cărora speranţa ne unim în Sinod, ca prin cele ce vom găsi de deţermit, să preamarim pe Domnul Dumnezeu şi mântuitorul nostru Isus Christos, împreună cu cel fără de început al lui Părinte, cu preasfîntul şi bunul şi de viaţă făcătorul Spiritul Lui.

Disponem drept aceea, ca din 3/16 Septembrie 1900 începînd, până în ziua când se va termina Sinodul provincial, toţi preoţii archidiececani, cari vor celebra S. Liturgiă, a) la s. proscodiă să pună o părţea a nume, pentru ca să dobândim ajutor divin preste lucrările Sinodului provincial, b) s. Liturgiă să o începă cântînd „Împarate cerească mîngăitorie“, ca în ziua de Rusalie.

„Darul Domnului nostru Isus Christos şi iubirea lui Dumnezeu Tatăl, şi împărtaşirea Spiritului Sfînt să fie cu voi cu toţi“ Amin!

Dat în curţile reşedinţei Nostre mitropolitane din Blaş la 13/26 Iuniu 1900.

Feuilleton.

Din literatura magiară.

Pentru ca cetitorii nostri să-şi facă idee, despre chipul *amabil*, în care ziaristica magiară ne prezintă cetitorilor unguri, *chiar şi în rubrica destinată literaturii frumóse*, dăm în traducere fidelă următorul feuilleton apărut în „Budapesti Hirlap“ de la 11 a. l. c. — feuilleton eşit din condeiul „scriitorului“ Sas István.

Oláhok.

I.

Dumitru Ievrici a scos deja cei doi mînzii din grajd. I-a legat la căruţă, apoi stînd lângă nevastă-sa se delecta în privirea lor.

Se mai uită o dată, că pus-a destul fîn în căruţă, şi numai după ce s'a suiat şi a pus în rînduiele depleiele, zise muierei-sa

— Să porţi grije de tóte, Mărie!

— Port, Dumitre!

Era sară, când eşi pe pórtă. Ţinea strîns frînele fugarilor, ca să nu se ostenească mînzii din urmă. Erau negrii amîndoi; raza sórelui se resfrîngea strălucitoare în pîrul lor neted, scilicetios.

De cealaltă parte a drumului Vasilie Gorcov trecea grăbit.

— Unde mergi, Dumitre?

— Me duc la oraş.

— Ce să faci la oraş?

— Să vînd mînzii la tîrg.

— Du-te numai, du-te!

Vasilie Gorcov se opri privind în urma căruţii, până dispăru la cotitura drumului. Apoi ridică băţul şi ameninţă.

II.

Vorbeau câte o dată, dar de un an de zile erau duşmani de mórte. Amîndoi voiseră, să lea de nevastă pe frumósa Maria Milos, o dată s'aui şi bătut în crişmă pentru ea. Nici Vasilie nu era slab, dar Dumitru era totuşi mai sdravîn; l-a aruncat pe Vasilie prin feréstă în uliţă. De atunci schiopătează.

Inima Mariei a ales pe Dumitru, s'a şi măritat după el. Măcar că bêtânul Milos

ar fi voit mai bucuros pe Vasilie. Nici acum nu îl vede cu ochi buni, şi de aceea Dumitru i-a zis, să nu-l mai calce în casă.

De atunci Vasilie vedea numai arare-ori pe Maria. În zile de sêrbătoare o aştepta în uşa bisericii, s'o vadă venind în haina ei foşitoare de mêtasă. I-şi uită de rugăciune, când se uită cât e de înaltă şi cât e de subţire peste mijloc. Faţa ei par'că sint doi trandafiri şi din ochii ei negri strălucesc flacăra singelui aprins.

Atunci tótă ziua e mînios, mistuit de dorul pécătos. Vinarsul îl ameteşte şi mai tare. Se aşeză pe laviţa dinaintea crişmei şi strigă răguşit, că Dumitru va muri. Va muri de mâna lui.

Dar când se desmeticeşte, devine tăcut. I-e frică de omul acela mare şi puternic, O dată i-a simţit puterea; nici nu mai cuteză să-i iése în cale. Dar pentru aceea — gîndea el — îi va da lui. Aşteptă numai ocasiunea potrivită, să-şi rêsune pentru tóte.

III.

Vasilie merse mai de parte către crişmă. Bani nu avea, i-a prăpădit toţi. Dar într'a totuşi. Se aşeză la masă şi ceru vinars.

Un cuvînt către învătătorii noștri.

De o vreme în cîce cercularele mitropolitane nu cuprind aproape nimic alt ceva de cît concurse la stațiuni învățătoresci vacante. Și dacă cine va și-ar lua ostenela să facă un mic studiu, ar ajunge sîntem siguri, la concluziunea, că aproape în fie care an aceiași învățători au abzis de stațiunile avute. Și nu e mic numărul acestora, dimpotrivă e destul de respectabil.

Nu trebuie, ca cine va să fie pedagog de prima forță, pentru ca să pricepă, că o ast fel de schimbare continuă e numai în paguba învățămîntului. Și mai mult încă, ea desiluzionează și mai tare pe țeran față cu binefacerea școlii, îi iea și puțină atragere față cu un aședemînt, de care el ar trebui să fie legat chiar așa ca de biserică, cunoscute fiind neajunsele de cari e lovit cel ce n'are carte.

Fără de a voi să supărăm corpul învățătoresc, care are toate simpatiile noastre, nu putem să nu facem constatarea, că ei însiși, învățătorii sînt aceia, cari lucră în potriva consolidării și bună stării lor.

Nu vorbesc de a rostul, am date sigure, cari mă întăresc în această convicțiune.

Cu diploma de calificare în ordine, nici un învățător nu credem, că va rămâne fără de post, dacă nu cum va el n'ar voi să ocupe vre unul. Ori care ar fi apoi comuna în care se aședă, salariul său și-l capetă, fără de considerație la aceea, că ore face sau nu ceva spor.

S'ar păre, că e prea cutezată afirmația această, dar o repetim. Învățătorii sînt puși sub scutul legii și persoanele de la administrație le staă bucurios la dispoziție.

Că prin ast fel de încasări volnice să supără sau nu credincioșii, să întă-

resce sau nu poziția învățătorului, asta e altă chestie. Faptul e că organele guvernului ajută, ca învățătorii să-și primească salariul prescriș, fie chiar și pe calea execuțiunii.

Dacă salariul acesta, în butul tuturor sfortărilor nu pôte încurge, semn evident, că e lipsă de ajutor de la stat, și statul până acum dă bucurios subvenții. Că de ce e așa de liberal, viitorul apropiat o va arăta. Și ne temem, că nu așa cum ne-ar conveni nouă.

Dacă prin ast fel de măsuri coercitive, poporul se îndărgesce și devine dușman al școlii confesionale, nu se prăpădesce lumea, inspectorul scolastic cu pretorul sînt gata să facă școlă comunală.

Dacă prin ast fel de mijloce învățătorul în loc de a-și câștiga simpatiile poporului și-l face contrar, în loc de a deștepta în ei rivna după învățatura și dragostea pentru înaintarea școlii și-i instrăinează, în loc de ași întări poziția în cutare comună, se face nesuferit, — vina ăr ei o pörtă, dar această învățătorii nici o dată nu vreaă să o recunoscă.

Partea cea mai însemnată a învățătorimii uită, că nu pentru aceea a studiat preparandia, pentru ca să aibă din ce se trăiescă, ci pentru ca să crească și învețe tinerile generații. Și această o pot face ori unde, mai bine în comune rămase înapoi, de cît în celea înaintate.

Am avut ocașie să vedem învățători harnici și distinși, cari se simțau fericiți în cele mai misere comune, pentru că își pricepeau cum se cuvine chemarea lor, — și în schimb, să auđim, că cutare individ, trecut cu greū peste esamene, nu pôte trăi nici în cele mai înfloritoare sate. Și această? pentru că nu grijeau într'atata de cercetarea regulată a prelecțiilor, cît

mai mult de încasarea punctuoasă a salariului, ca să nu mai pomenim de multe altele.

Cum va progresa ast fel învățămîntul, cum va învăța țeranul nepriceput să iubescă școlă și să jertfescă pentru ea, cum vom ajunge pe urmele Danemarcei, să nu mai avem analfabeți? — Dumnezeu o scie, noi nu vedem lumină în viitor, ci întunerec.

Dar o altă pricină mai e și aceea, că învățătorii, — ca și cum ar învăța la școlă, — în cele mai multe locuri, încă de la început se pun în conflict cu preoții locali. Privesc peste umăr la ei, rid de împrejurarea că ei li-s directori, — pentru că îi țin de forțe nepricepuți în arcele pedagogiei, — și mai iute alergă la pretor ori inspector, de cît la preot ori protopop.

Statul i-a luat sub scutul său și ei o sciu acesta, nu pricep înse, că prin această guvernul chiar vrea să mărescă ruptura dintre preot și învățător, ca apoi el se tragă folosul. În chipul acesta, în loc ca acești doi însemnați factori ai înaintării poporului să luere mână în mână, ajutorându-se împrumutat, sînt desbinați și staă ca dușmani unul în fața celui alalt.

Sînt din cale a fără triste aceste constatări, dar ele sînt reale.

Și cuvîntul ce am dori să-l spunem învățătorilor noștri, pe care ei de alt cum ar trebui să-l scie încă de cînd erau pedagogi, cuvîntul acesta e, ca învățătorii să nisuiască a-și cunoscă cît mai mult chemarea lor, să o scie cît mai bine, să vadă situația ce nēmum nostru o are între actualele împrejurări și să nisuiască din rēșputeri, nu a grămădi neajunsuri asupra capului lui, ci a limpezi orizontul și a alunga norii ce vreaă să-i răpescă și slaba rază de sōre, ce le luminează!

În crișmă era o femeie urită și bătrână; părea că se uită tot de una la virful nasului.

— Ai bani, Vasilie?

— O! avea mănă!

— No, atunci și vinars capeți numai mănă.

El nu zise nimic. Știea, că în zădar ar vorbi. Se uită aiurit la cea alaltă masă. Acolo erau glăgi cu vinars aședate una lângă alta.

Era sara tărzie cînd întrebă încă o dată.

— Apoi nu-mi dai vinars?

— Dacă ai bani, îți dau.

Vasilie pāși la masa cea alaltă, ridică glaja cea mai mare și o isbi între cele alalte. Apoi fără să mai zică ceva, eși a fară.

Auđia blăstemele bătranei și în a treia uliță.

IV.

Vasilie ședea de mult pe marginea șanțului înaintea cășii lui Dumitru. În o ferestă ardea un opaiț; cerca să ađe, ce să însemne această. De sigur așteptă pe cineva și opaițul arată, că bărbatul nu-i acasa.

De o data își ridică capul; privi de alungul uliții cu ochii lui cei ageri. Nu vedea pe nimeni, dar auđia lămurit pași. Sunaă din ce în ce mai aproape.

Era un om înalt; era lângă gard, cînd îl zări, dar nu-l putu observa fața. Cînd ajunse la pörtă, se uită cu grije în toate părțile, apoi se strecură în curte.

Vasilie se uita în urma lui cu ochi holbați, auđi că cineva bate la ferestă. Era beat de bucurie, că pe Dumitru îl înșelă nevasta; apoi îl apucă mănă năprasnică, că de ce nu îl înșelă cu el.

Se ridică și începu să fugă. Alergă dealungul uliții, apoi se întorșe spre drumul de țară și alergă mai de parte schiopătând către oraș. Înaintea lui și în urma lui zuraiaă trāsuri. Unele erau prea de parte, ăr cele din urmă, nu voia să le aștepte. Nu se opri până în oraș; era grăbit avea să se răfuiască cu Dumitru și cu muierea lui

V.

Știea, unde să-l caute pe Dumitru. Nu de mult a fost și el la țirg; a vëndut un minz. La aflat în crișma de la capu satului, în șopru, durmind lângă căruță, învălit în tundră.

Vasilie poposi o țiră, căci în fuga cea mare i-se opri rēsuffu. Apoi îl clătina pe Dumitru.

— Dumitre!

— Ce-i?

Se ridică și se priviră.

— Tu ești, Vasilie?

— Eū Dumitre.

— Ce vrei?

— Te înșelă nevasta.

Dumitru îl apucă de braț.

— Minți, Vasilie.

— Nu mințesc.

— Ai vëndut?

— Vëndut.

— Te omor, de mințesci.

— Omoră-mă.

Iute gătiră căruța, căci și Vasilie îl ajută la prins. Încet și cu grije mănă Dumitru prin pörta crișmei, dar cînd eși la drum striga isbind cu biciul în cai.

Așa a smāncit căruța, în cāt Vasilie se rēsturnă peste cap. Câte un căne le tăia drumul cu lătratul urit, dar cei doi fugari alergau în ruțul capului, spuma cădea de pe ei grāmădă.

Eraū înaintea bisericii, cînd Dumitru trase puțin frînele. Nu voia, să se știe și acasă, că sosește. Cei doi cai cădură în genunchi în urma isbiturii, ruda se rupse în două cu o părăitură puternică.

Era acasă. Vasilie se cobori din trāsura. Dumitru merse fără sgomot în lăuntru; toate ușile erau deschise.

Nouă persecuții. După pertractarea de la Deva, în afacerea Iăncu, s'a făcut o excursiune la Hunedóra. Escursionistilor li s'a făcut o primire spontană. Primitorii aveau înse o mică cocardă națională la butonieră. Pentru această transgresiune au fost trași în cercetare nu mai puțin de 11 persoane. Între cari și Dna Elena Hossu din Deva. Zilele acestea acușatii au fost ascultați la căpitani de poliție. Ca apărător a funcționat bravul avocat Dr Aurel Vlad din Hunedóra. Acușatii au fost pedepsiți ast fel: 1 cu 15 zile închisore și 200 cor. pedepsă, 3 cu 10 zile și 100 cor., 4 cu 5 zile și 50 cor. ér dna Hossu și încă 2 domni au fost achitați. Se înțelege că totă ascultarea a stat din proteste și ridicularisări. cari au adus pe căpitan în confusie. Contra sentinții s'a dat apelată.

Szell și catolicii magiari. Anul acesta catolicii magiari s'rbătoresc a 900 aniversare a încreștinării lor și respective a întemeierii regatului creștin. Spre scopul acesta episcopatul în frunte cu primatele pregătesc mari serbări. Un fișpan ar fi întrebat pe ministrul de interne, dacă sint de a se împodobi cu acest prilej și edificiile publice, la ce ministrul Szell a răspus cu un ordin confidențial adresat fișpanilor. Ordinul a ajuns în ziare și toți strigă contra lui Szell pentru că recomandă autorităților să nu se amestece în aceste serbări cari sint de caracter curat catolic.

Spăriat de atacurile acestea ministrul declară ordinul de aporif de și el e publicat în toate ziarele și ca să o documenteze a votat suma de 5000 corone ajutor de stat pentru punerea în stare bună a căilor de comunicație spre Strigon și a dispus ca în zilele de 14 și 15 Aug. să nu se leie vamă la podul de peste Dunăre.

Foile opoziționale își rid de ministrul Szell și de încercătura în care a ajuns prin acest ordin, de care acum se rușinează.

Revistă politică.

România. Sâmbăta trecută s'a făcut în mod solemn fuzionarea partidului junimist cu cel conservator, întărindu-se

ast fel poziția noului guvern, care e compus ast fel: *P. P. Carp*, președinte și la finanțe, *Titu Maiorescu*, justiție, *Ales. Marghiloman*, externe, *Iacob Lahovari*, rășboi, *Const. Olanescu*, interne, *Ioan C. Grădișteanu*, lucrări publice, *Const. C. Arion*, culte și *Nic. Filipescu* ia domeniul. Gener. Manu, fost ministru va trece probabil în opoziție, fiind dușman al fuziunii ér di Tache Ionnescu n'a voit de loc să intre în noul minister, cu toate încercările ce s'aun făcut.

Actualul minister, care a venit la putere, din cauza perderii creditului țării, va conrage încă în primele zile un împrumut de 30 milioane. ce i s'aun pus în prospect de bancherii din Berlin, și ast fel va regula în cât va desechilibrul pricinuit de crisa economică.

S'rbia. S'ar părea că domniitorii sint cuprinși de mânia căsătoriilor romantice. Scirea cea mai de senzație e, că tinerul rege al S'rbiei a dat o proclamație cătră poporul său, în care îi anunță, că s'a logodit cu dna Draga Masin, fostă damă de onore a reginei Natalia. Regele Alesandru e de 25 ani, ér mirésa de 42 ani. Orî și cât de mult laudă regele în proclamație familia miresei sale, a cărei membri au luptat pentru ridicarea dinastiei Obrenovici, totuși cercurile oficiose au rămas răci. Guvernul a demisionat, regele Milan de asemenea a abzis din demnitatea de generalisim al armatei. Amendoune dimisionările au fost primite, cu toate acestea s'aun aflat ómeni, cari se compună un nou minister.

Se scrie, că Maiest. Sa Francisc Iosif a dat ordin, ca atașatui militar austro-ungar să-si ocupe locul său la Belgrad, spre a urmări cu atențiune desvoltarea lucrurilor.

China. Ultimele sciri primite de pe câmpul de rășboi, vestesc, că Tien-Tinul a fost ocupat de armata internațională. Chinezii au părăsit cetatea și locurile din jur.

Lui V. A. Urechia. *)

*„Ridică-te să scuturi ce te apasă!
Voința nvinge tot: de o ai în tine
Tu nu te temi de rău, de greu nu-ți pasă.
Urca-vom și alte scări, de chin mai pline
Nimic au fost pe câte le-am urcat:
De mă nșelegi, urmază-mă pe mine!”*

*Virgil așa pe Dante l-a învățat. —
Bătrâne al meu, Te ved cu din adinsul
Că Tu ne-ai fost Virgil ce ne-a ndemnat*

*Să vrem și să muncim! Tu nedepriinsul
A sta pe loc, ai alergat cu norul
Cu rodnicile-i ploii, pe ntreg cupriinsul*

*Latinilor, și ne-ai vestit poporul.
Oțel ne-ai spus și Tu pe spada care
Ni-o va nverti Achil ciruitorul!*

*Și eată aventul vechi din nou răsare;
Vrăjii de vechiul duh, de fala veche
Es tinerii eroi, se nșiră-n zare:
Cuvântul i-a născut! Al Tău Urechia!*

*) Poesia această a fost scrisă în Albumul pe care românii din Ardeal i-l-au prezentat bătrânului scriitor la jubileului său literar de o jumătate veac. Aflăm de odată că M. S. Regele Carol I-a conferit cu acest prilej marea cruce a ordinului „Coróna României.”

În același timp se anunță, că contrar scirilor de mai înainte, toți ministrii străini se află în viață, protejați și îngrijiți de curte și deplin sănătoși, a fară de ambasadorul german, care, se scie, a fost asasinat de rășvrațiți. Pentru această faptă, s'a ordonat pedepsirea severă a rebelilor, ér, după cum scrie „Le Temps”, împératul Chinei și-a esprimit telegrafice condolențele sale împératului Germaniei, comunicându-i de o dată măsurile ce a luat și dând espresiune speranței, că relațiile dintre Germania și China nu vor fi intrerupte pentru acest incident regretabil.

Pentru apărarea sudiților săi din China, America a dispus trimiterea unei armate de 4000 soldați, ér Rusia a proclamat starea de rășboi în districtele sale din Siberia, mărginașe cu China, cari sint mereu prădate de rășculați.

Corespondințe.

Introducerea noului canonic.

Lugoș 4 Iulie 1900. *)

Duminecă în 1 Iulie st. n. a. c. s'a făcut cu solemnitatea obicinuită introducerea noului canonic capitular, a Rvrs. *Mihaiu Gianu*, fost paroch-protopop în Bogșsa germană.

După sfârșitul sfintei Liturgii, celebrată de cătră membrii Vener. Capitlu, la care a asistat un public mai numeros ca de obicei, ér cântările bisericesei le-a esecutat corul condus de învățatorul Iosif Micleu, Il. Sa Di Episcop Dr Demetriu Radu, îmbrăcat în mandie și camilafcă și cu cărja pastorală în mână, a amintit prin cuvinte alese memoria Ilustrului canonic abate și filantrop Andreiu când va Liviu, prin a cărui mörte a devenit vacant stalul de canonic lector, care complinindu-se prin promovarea graduală din tótna trecută, a rămas vacant ultimul stal, cel al canonicului prebendat.

Il. Sa a demândat apoi să se cetescă Preaînalta diplomă regescă de denumire a On. M. Gianu, căruia P. S. Sa i-a adresat apoi o frumoșă vorbire arătând meritele însemnate, pe cari în decurs de aprópe 40 de ani de păștorire sufletescă și le-a căștigat pentru propagarea s. Uniri în aceste părți; merite neperitoare prin cari vrednic s'a făcut de încrederea Il. Sale a Dluu Episcop și de grația Maiestății Sale, carele prin Preaînalta denumire l'a ridicat la această demnitate. Sfârșindu-și Il. Sa vorbirea publicul present a făcut ovațiuni acum introdusului canonic ér corul asemenea a întonat de trei ori imnul: „Să trălescă întru mulți ani! Terminându-se și acesta Rvrs. Gianu și-a ocupat locul destinat demnității sale, apoi venind în mijlocul bisericii pe amvon, viu emoționat, a mulțamit M. S. Augustului Patron care l-a denumit, Înaltului guvern și Il. Sale Dluu Episcop cari l-au recomandat și propus spre denumire, promițindu-le în același timp fidelitate, supunere și devotament; salutând apoi prin câte va cuvinte pe confrății săi Il. și Rvrs. canonicii pe cum și pe toți cei presentii la acea solemnitate, între aclamațiunile tuturor și-a reocupat stalul.

*) Întârziată diu cauza îngrămădirii de material

Singele i-se urcă în cap când intră în chilie. Vasilie nu mintise; audia respirarea greoe a bărbatului. Somnul îi era adênc, nici nu simția că o mână îi atinge fața përosă, apoi se inclêștă în grumazul lui, strîngându-l cu o stringere de mörte.

*

Dumitru ședea lângă masă și aștepta zorile; atunci va isprăvi și cu nevasta. Nu va omori-o de o dată, ci mai întâiu o va arde cu fier roșu, și o va tăia bucăți cu cuțitul.

Se lumina de ziuă, când Maria deschise ochii. Se spăimêntă, când vëdu pe bărbatu-său stând pe lavită. Ochii i-se umplură de lacrimi, când vorbi.

— Nu te mânia. Dumitre era așa de flămênd așa de obosit, sêracul

Numai atunci privi Dumitru spre pat. Bătrânul Milos (soceru-său) zăcea acolo mort, cu ochii eșiți din orbite.

Dăm câte va date din viața noului canonic. Rvrs. Mihailu Gianu s'a născut la anul 1834 în Bogșa. Gimnaziul l-a studiat în Oradea mare ér s. teologia la s. Barbara în Viena. În 1864 căsătorindu-se a fost chirotonit și denumit de paroch-protopop în Bogșa, unde a petrecut până la denumirea sa de canonic. Ca conducător a oficiului s'a ostentit cu zel ardent pentru propagarea și întărirea s. Uniri în aceste părți espuse ale s. noastre bisericii și prin stăruirea lui conlucrare mai multe parochii, parte s'au întors la s. Unire, parte s'au sistemizat și consolidat. Pentru toate aceste acum la bătrânețe și-a primit vrednică răsplată.

Adunarea pentru fond de teatru român.

— Raport special. —

Abrud, Iulie 1900.

Zilele de 22 și 23 a. l. c. au fost adevărate zile de sărbătoare pentru Români din Munți-Apuseni. Comitetul societății pentru crearea unui fond de teatru român și-a ținut aici adunarea generală, după 25 de ani, de la ultima sa adunare în Munți. Sâmbătă sara, inteligentia din Abrud a eșit întru întâmpinarea oșpeților la hotarul comunei Bucium-Cerbu, unde se ridicase o poartă de triumf cu inscripția „Bine ați venit!”

Erau vre o 14 trăsuri pentru comitet, oșpeți și Abrudeni. În fruntea trásurilor s'au postat vre o trei zeci călăreți în haine naționale. Bubuiturile trásurilor anunțau înainte celor de a casă sosirea oșpeților.

A urmat sara de cunoștință, la care au participat peste 300 persoane. Am remarcat, că aproape toate centrele noastre erau reprezentate; au sosit oșpeți din depărtări considerabile.

Sedința primă.

Duminecă, în 22 a. l. c. s'a ținut sedința întâi.

Prezidentul, dl Iosif Vulcan a ținut un preafrumos discurs de deschidere, relevând însemnătatea idealismului pentru un popor atât de persecutat, cum sîntem noi.

După deschiderea sedinței președintele e salutat din partea abrudenilor prin rostul dlui Dr. Laurențiu Pop, apoi în numele „Astrei” de către dl Dr. Vasile Preda, și în numele reuniunii femeilor române de către v. protopopul onorar Alexandru Ciura.

După aceea s'au ales diferitele comisii pentru examinarea rapórtelor, înscrierea de membrii noi etc.

La sfîrșitul sedinței Dr. Branicea a ținut o frumoasă disertație despre influința dramei asupra dispoziției sufletești a omului,

Banchet — Concert.

La orele 2 a fost banchetul festiv.

Din seria toastelor, abstrăgînd de cele în onóra președintelui, a oșpeților etc. releviez cu deosebire frumoasa vorbire a studentului în drept Ioan Seurtu pentru doi foști tribuni (Andreica și Aiudean) cari erau de față, și al profesorului Vasile Goldiș pentru Români din Munți.

Séra a fost apoi Concert, a cărui succes a fost splendid, în cel mai strălucit sens al cuvîntului. Abrudeni au adus mari jertfe materiale, ca să procure oșpeților o sară de adevărată plăcere artistică.

Era de față Corul lui Dima, pe cum și trei dintre distinsesele noastre forțe artistice dșorele Valeria Pop, Adelina Piso și Virginia Gall.

A descrie mai amănunțit succesul acestui Concert e cu neputință. Trebuie ca să fie cineva present, ca să înțeleagă, că ast fel de prestațiuni pot fi admirate, simțite, dar descrise nu.

După Concert a urmat dans.

Sala cea mare a otelului „Detunata” a fost prea de tot mică, spre a ne cuprinde pe toți. Era o îndesuală, cum n'au mai vădut numai la Adunarea „Astrei” din Blaș.

Cu toate aceste petrecerea a durat până în zori de zi.

Parastasul.

Luni, în 23 a. l. c. s'a celebrat serviciu divin în biserica gr. cat. ridicându-se parastas pentru odihna sufletelor repausaților membrii ai societății. Au servit preoții Alexandru Ciura, Isidor Butnariu și Ioan Simu.

Sedința a doua.

La orele 10 $\frac{1}{2}$ se începe sedința a doua. După verificarea protocolului, urmăză raportul referenților comisiunilor.

Dintre acestea e de amintit ca un titlu de onóre pentru Munți — cuvintele dlui Vulcan — raportul încasărilor. În favorul fondului s'au încasat din Abrud și jur peste 4800 coróne.

Landă și onóre Munților, cari au întrecut succesul tuturor adunărilor de până acum.

S'a dat apoi cetire telegramelor și scrisorilor de felicitare, ce au sosit aproape din toate ținuturile locuite de Români. La invitarea inteligentiei din Șimleul-Silvaniei adunarea primește de loc pentru adunarea generală viitoare Șimleul-Silvaniei.

După terminarea rapórtelor, președintele Vulcan emoționat până la lacrimi își tea adio de la Munteni și de la Munți, mulțamindu-le pentru căldura și dragostea românească, cu care au fost întâmpinați.

Cuvintele dlui Vulcan au făcut o impresiune adîncă.

Cu acesta s'a terminat partea oficială a adunării. În zilele următoare sînt proiectate excursiuni la Detunata, băile din Roșia, ghetariul din Scărișóra, etc.

Cînd scriu aceste rînduri oșpeții se află la Detunata.

Adunarea din Abrud, abstrăgînd de la strălucitul succes material a avut o mulțime de momente înălțătoare atât pentru străini, cât și pentru Munteni.

Vedeai în ochii tuturor mândria în fața unui atât de desevirșit succes. Vedeai inimile încăldite de frumoasă manifestație națională.

Străini din depărtări considerabile nu au cruțat ostenele, ca să se pótă presenta, și Munteni nu au cruțat ostenele și spese, ca să le pótă face o primire vrednică.

Releviez și eu aceea ce spunea „Unirea” în primul sêu, că adunările culturale devin din ce în ce mai cercetate și mai demne.

Și e esplicabilă apariția asta de alt cum îmbucurătoare căci pe cele alalte terene de activitate ni se pun bețe în rôte, pas de pas.

Ne-a rămas terenul cultural: Să ne însuflețim măcar de acesta căci: „atât ne-a mai rămas!”

Răporter.

Raport general

al

Societății de lectură „Inocențiu Micu Clain” pe anul școlastic 1899/1900.

(Fine.)

B. Partea specială.

Averea societății o formeză: biblioteca, cassa și publicațiunile societății.

I. Biblioteca.

1. Cărțile.

Avînd spese cu noul op „Tragedia Calvarului” edat de societatea noastră, nu s'a putut lua în budgetul anului 1899—1900 nici o sumă pentru procurarea de cărți. Pe lângă toate aceste pedeci biblioteca noastră

s'a înmulțit și în anul acesta, parte prin cumpărare, parte prin generose donațiuni cu 108 opuri în 128 tomuri 129 vol. 4 fascicoli 2 broșuri 1 fragment 2° manuscrise, așa în cât de presinte numără 2281 opuri cu 2898 tom. 2862 vol. 2 fragmente 161 fascicoli 30 broș. 2 manuscrise și 8 charte.

Cu cea mai vie recunoștință, cu cea mai mare mulțamită înregistrăm numele acelor P. S. Dni și institute științifice cari au contribuit la înmulțirea bibliotecii societății.

Opuri Vol. Frag. Man.

1. Academia Română	11	22	—	—
2. Academia Magiară	49	61	—	—
3. Spect. Dn Iuliu Bardoși insp. reg.	20	20	1	2
4. Revdss. Dn Dr Victor Szmigelski	2	2	—	—
5. Dr Elefterescu prof.	2	3	—	—
6. Demetriu Bardoși	1	1	—	—
7. Vasile Suciú pres. soc.	1	1	—	—
8. Dr Ioan Raț profesor	1	1	—	—
9. Constantin Pap	1	1	—	—
10. Iosif I. Sceopul	1	1	—	—
11. Bányai Jenő	1	1	—	—
12. Nicolaú Galea preot	4	4	—	—
13. Direct. gimn. din Blaș	1	1	—	—
14. Camil Sext Negrea teol.	1	1	—	—
15. Ioan Vidu	2	2	—	—
16. Soc. „Petru Maior”	1	1	—	—
17. Soc. teol. rom.-cat. din Nyitra	1	1	—	—
Suma	100	129	1	2

2. Ziare, periodice și reviste.

a) donate:

1. Din Blaș	„Unirea”.
2. „	„Fóia școlastică”.
3. „ Sibiu	„Tribuna”.
4. „	„Transilvania”.
5. „	„Telegraful român”.
6. „ București	„Economia națională”.
7. „	„Albina”.
8. „	„Jurnalul soc. agricole”.
9. „	„Convorbiri literare”.

*) Venită până la un timp.

10. „ Brașov	„Gazeta Transilvaniei”.
11. „ Budapesta	„Alkotmány”.
12. „	„Akademiai Értesítő”.
13. „ Iași	„Arhiva”.
14. „ Oradea M.	„Familia”.
15. „	„Vulturul”.
16. „ Caransebeș	„Fóia diecesană”.
17. „ Viena	„Katholisches Vereinsblatt”.

b) cumpărate:

18. „ Sibiu	„Enciclopedia română”.
-----------------------	------------------------

Onoratele redacțiuni, cari au binevoit a ne gratifica ziarele sînt rugate a primi și pe această cale mulțamitele noastre celea mai adânci, rugându-le a avé și pe viitor aceeași bunăvoință față de societatea noastră.

II. Cassa.

Statul activ cu finea anului trecut a fost: 239376 cor.

Bilanț:

Percepțiuni în decursul an. curent	245998 cor.
Erogațiuni „	191954 „
rămân bani gata	54044 „

Statul activ:

În obligațiuni nouă	75477 cor.
„ „ „ „ „ vechi	16970 „
Depuși la „Patria” culibel Nr 1278	21012 „
„ „ „ „ „ „ Nr 1448	44132 „
Competințe pentru publicațiunile societății	54— „
Bani gata	54044 „
Suma totală	217035 „

Comparând statul activ de la finea anului trecut cu cel de la finea anului present, rezultă un scădemînt de 22541 cor.

III. Archiva.

În archivă se cuprind toate actele referitoare la societate de la întemeierea ei și până azi.

Tot arhivariul administrează și publicațiunile societății noastre înmulțite fiind prin edarea noului op „Tragedia Calvarului”. Din publicațiunii se mai află.

1. Epistole către un preot tinăr p. I. 214 es. à) 75 cr.
2. Epistole către un preot tinăr p. II. 461 „ à) 75 „
3. Tragedia Calvarului broșurate 405 „ à) 1 fl. —
4. Tragedia Calvarului legată în lux 180 „ à) —
5. Pregătirela morțe broș. 148 „ à) 80 „
6. „ „ „ în lux 50 „ à) 1 fl. 50 „
7. „ „ „ catifea 1 „ à) —
8. Duch muscălese . . . 204 „ à) 10 „

Cei cari doresc să aibă unul dintre aceste opuri sînt rugați a se adresa la „Societatea de lectură Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaș (Bálázsfalva) alăturând la comande și spesele portului postal.

Cam acesta ar fi ceea ce am făcut, ceea ce am lucrat în decursul anului curent pentru prosperarea și înaintarea societății noastre. De și venitul curat al societății constă mai numai din puținele cotisații ale membrilor, totuși pe noi ne îmbucură faptul, că averea soc. cu tot ce are: bibliotecă, cassă, archiv, ajunge la frumoasa sumă de 22.000 cor.

Unde este înse știința și cultura, carea și-au câștigat-o membrii societății?

Măreț este scopul urmărit de „Societatea Inocențiu Micu Clain,” — dar fiind că spre ajungerea lui trebuie capital material, apelăm la inimile generose ale tuturor Românilor, doritori de a avé un cler cult și destoinic spre a puté fi la culmea chemării sale.

Apelăm cu deosebire la Veneratul nostru cler. care a fost și el o dată hrănit de această mana spirituală a Societății noastre. Apelăm la inimile generose ale acelora, cari cunosc din Istoria bisericească a Românilor, ce pôte face un cler cult, deștept și provădit cu arma științei; apelăm mai virtos acum, când fondul soc. noastre prin edarea noului op „Tragedia Calvarului” scădënd în mod destul de simțitor, avem lipsă de sprijinul generoselor inimii românești.

Blaș la 22 Maiu 1900.

Vasile Suciú
președ.

Ioan Crișan
secret. soc.

Programul

Serbăriu tubilare a ducentenarului s. Uniri, ce se va ține la mănăstirea Strembeț întemeiată la anul 1679.

I.

Pentru ziua de 27 August st. n. a. c.

1. Adunarea pelerinilor veniți din diferitele părți. la s. mănăstire.

2. La 3 ore p. m. convenirea preoțimei gr. cat. presente la casa parochială a mănăstirei.

3. După alocuțiunea îndatinată către popor ce o va ține P. on. protop. Ioan Hătegan din Dergea, — întreg poporul adunat se pune în ordine bună, și în frunte cu preoțimea se duc în procesiune și în sunetul clopotelor, până la altarul stabil de la „crucea mănăstirei” unde se va face serviciul Acafistului către Domnul Isus Christos și Paraclisul P. S. Născătoare de Dumnezeu.

4. Sfârșindu-se aceste rugăcinni întreg poporul merge la biserica mănăstirei, unde se va oficia însératul, după care se cetesc peste popor rugăciunile de la mărturisirea păcatelor.

5. Preoțimea așezată în diferite locuri va administra sf. sacrament al mărturisirii, ér la o masă din mijlocul grădinii alți 7 preoți vor administra Taina s. Maslu.

6. În timpul până ce preoțimea, mărturisesc și face s. ungere, — poporul încunjură jur în jur s. mănăstire, între cântece melodioase și în sunetul clopotelor, orî se închină Iconei P. Curatei Vergure Maria.

Pentru ziua de 28 August st. n. a. c.

7. La 2^{1/2} ore după mezul nopții se oficiază sf. liturgie în s. Mănăstire prin 3 preoți, și tot atunci se cuminecă câți numai pot încăpea și sînt pregătiți.

8. La 8 ore dim. se ține sta liturgie solemnă sub ceriú, la Altarul de la Cruce, și după terminarea ei, se face sfințirea cea mică a apei.

9. După acesta se va ține discursul festiv ocașional despre însemnătatea zilei, apoi va urma sárutarea s. Crucii și stropirea poporului cu apă sfințită.

10. Întrunirea preoțimei și a inteligenței adunate la o masă comună, cu care ocașie se va exprima omajul de supunere și de fidelitate către mai marii nostri.

11. Însératul zilei servit prin administratorul mănăstirei On. Elie Șerban.

Dergea la 16 Iulie 1900.

Ioan Hătegan
protopopul tractuale.

Nr. 39/1899—900.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a despărțimintului Blaș al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, se convocă pe ziua de 5 August n. a. c. în Sâncel la orele 10 a. m. cu următorii:

Program:

1. Deschiderea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Alegerea alor două comisii: pentru censurarea raportului și înscrierea de membrii noi. 4. Disertațiune. 5. Satorirea locului unde se va ținea viitoare adunare generală. 6. Alegerea alor doi delegați la adunarea generală de la Băile Herculane. 7. Completarea comitetului prin alegerea unui membru și a biroului prin alegerea notariului. 8. Propunerii. 9. Închiderea adunării.

La acesta adunare, care se va ținea în biserica din Sâncel, se invită toți membrii Asociațiunii și toți cei ce doresc progresul poporului român.

Spre orientare însemnăm aci, că de acest despărțimint se țin următoarele comune:

Din cercul pretorial al Blașului: Mihalt, Obregea Bucerdea-grânosă. Cisteiul-român, Crăcinnel. Blaș. Cinfud Tiur. Veza. Mănărade. Lupu. Spătac. Cenade. Cergăul mic. Cergăul mare. Beșinău. Ohaba. Colibi. Tău. Roșia-de-Seraș. Țapu. Șoroștin. Broșteni.

Din cercul pretorial al Aiudului: Petelca. Capud. Mișereac. Oenișóra. Uifaláu. Těmpăhaza. Săneraiu.

Din cercul pretorial al Hususăului: Petrisat. Iclod. Sâncel. Pánade. Spini. Bia. Valea-sasului. Săn-Miclăuș. Șona. Bălcaciú, Jidvei. Chesler Tăuni. Micăsasa. Lunca, Lodroman, Hususéu, Glogovet.

Și provisor și despărț. Uioara.

Blaș, din ședință comitetului ținută la 26 Iuliu 1900.

Ioan German
director.

Aurel C. Domșa
secretar.

†

Antoniu Vestemean.

Veneratul Capitul Mitropolitan éráși e în doliú. Rev. Dn Antoniu Vestemean a repausat Lună la 23. crt. în Sibiu în vristă de 83 ani. în al 56. an al preoției. Repausatul s'a născut la 14/1 1818. în Vestem. unde a și dispus să fie îngropat. A studiat în Vestem, Sibiu, și Cluș. A ascultat apoi teologia în seminariul din Blaș după absolvirea căreia la 1844. a fost chirotonit de preot și dispus în Vestem. La 1852 a trecut la parochia Sibiu. când a fost decorat de Maies. Sa cu crucea de argint cu coronă. Mai tîrziu a fost numit profesor de limba română la gimnasiul de stat din Sibiu. După înființarea Asociațiunii a funcționat ca secretariu al II.

până la 1862. când a fost numit canonic de fundațiune regie. În calitate de canonic a fost numit profesor la teologie și apoi rector la Seminar. Puțin timp a fost și secretar al mitropolitului Șuluf. Mai tîrziu a fost director și profesor la gimnas. În 1891. s'a retras la Sibiu, unde a petrecut până la mórte. La îngroparea dînsului vener. capitul a fost reprezentat prin canonicii Dr. Vict. Szmigelski și Ales. Uilăcan.

Fie-ă fěrîna ușoră!

NOUTĂȚI.

Dar preainalt. Maestatea sa s'a îndurat a dărni 200 cor. din casseta prvată pentru acoperirea speselor cu edificarea noúei biserici gr.-cat. din Iancalida, din diecesa de Lugos.

Din archidiecesa. On. Ioan Bucur adm. paroch. în Săn-Georgiul de Câmpie, a fost numit paroch.

Din diecesa de Lugos. II. Sa Dl Episcop Dr. Demetriú Radu în 3 l. c. a plecat la Slatina (Maramurés) unde va fi óspele Escel. Sale Michail Pavel Episcopul Oradei mari și va petrece acolo până prin 10 August a. c. — M. On. D. Georgiú Popoviciú protopopul-paroch al Lugosului și Cl. D. Dr. Iacob Radu, vicenotar consistorial au fost numiți asesori ordinari la Vener. Tribunal matrimonial de I-a Instanță al diecesei Lugosului. — În 17 Iunie st. n. Dumineca tuturor sfinților teologilor absoluți de Pesta Vasile Lohan și Iustin Bora li s'a conferit tonsura clericală și lectoratul.

Stipendiú pentru studiul medicinei. Societatea Transilvania din Bucuresci publică concurs pentru ziua de 27 Sept. n. crt. spre a acorda un stipendiú de 800 lei anual pentru un ascultător a studiului medicinei la una din facultățile din Ungaria. Documentele: despre depunerea esamenului de maturitate, de sănătate și paupertate, sînt de a se trimite pe adresa societății str. Morfeú nr. 12.

Publicare de concurs. Pentru primirea în internatul „Pavelian” de fetițe, din Beiuș se escrie concurs. Condițiunile de primire sînt: Pentru o elevă sînt a se plăti pe un an școlastic pentru proviziune și uniformă 150 fl. solvibili în 2 sau 4 rate anticipative. Taxa de înscriere 2 fl. Didacru pentru elevele de la școla civilă 6 fl., pentru școla elementară 2 fl. 95 cr. Însinuările pentru stipendiste să se adreseze până la 1 August st. n. la Prea-veneratul ordinarat gr. cat. diecesan de Oradea-mare, ér pentru solvente, până la 15 August st. n. la Direcțiunea internatului în Beiuș. La cererile pentru primirea acelor eleve, care nu au fost încă în internat sînt a se alătura: estras de botez, testimoniú de pe clasa absolvată, atestat medical, atestat de vaccinare și revaccinare; acele eleve, care au fost deja în internat, au se alătura numai testimoniul școlastic, nefiind dispensate nici ele de la înaintarea cererilor de primire. Cu informațiunii mai detailate servește Direcțiunea internatului. Direcțiunea internatului de fetițe.

Pohod na Sibir! S'a sfîrșit și cu aceste vorbe, de cari trémuraú toți cetățenii marelui imperiú rusesc. După cum se telegraféază din Petersburg țarni Niculae a dat un ueaz, prin care desființéază pedepsa, de a mai trimite pe osîndiții orî bănuiți politici la Siberia. Se înțelege, că scirea acesta a produs nespúșă bucurie în totă țara.

Adunări și petreceri. La 2 Aug. n. se va ține în Sanislaú adunarea despărț. Sătmărean al Asociațiunii, cum și adunarea generală a reun. învătătorilor gr. cat. din părțile sătmărene. Sara va fi concert și petrecere cu dans. — La 5 Aug. va fi o producție declamatorică-musicală în Sâncel aranjată de inteligența de acolo cu concursul choriștilor plugari. — La 12 Aug. se va ține în Turda veche adunarea cercuală a despărț. Turda, al Asoc. Trans.

PARTE SCIENTIFICĂ-LITERARĂ.

Mama sfintului Augustin.

— Schiță istorică-culturală —

de

Emil Bougaud.

Traducere din limba franceză de
Salba.

V.

(Continuare.)

Nici o rană nu e mai dureroasă, nici una nu-i mai secretă, de cât acesta! Inima este sfâșiata de durere și buzele totuși trebuie să suridă. Există atâtea vetre familiare, pe cari n'a ars nici o dată focul iubirii! Și câte sînt încă și mai triste, în cari focul acesta n'a licurit, de cât un moment, și cari acum nu ascund, de cât o nepăsare rece, uitare și abandonare... nisce cărbuni stinși! Câte suflete invidiate de ochiul mulțimei nu poartă în inima lor rane dureroase, fără leuire și fără mângăiere?

Tote acestea le scia Monica din experiența proprie! Pentru vindecarea acestor rane și-a pus toate puterile blândetei și a frăgețimei, tot spiritul său adînc și luminos. Nisuița i-a fost încoronată de cel mai strălucit succes. Etă a doua faptă a iubirii, care a umplut viața Monicei! Și fiind că și exercițiul iubirii de apropiere e ostenitor (dacă se ostenește omul de plăceri, cum să nu se ostenească și de jertfă de sine) neîncetat căuta recreare și întărire la izvorul nesecat al iubirii și al jertfei, adică la Domnul Nostru Isus Christos, care e de față în sfîntul altariu.

Ori cine ar fi intrat în biserica din Tagasta sara ori dimineața, ar fi putut vedea pe Monica cufundată în rugăciune, îngunghiind nemiscată, pôte tot în același unghet, ce și i-a ales încă de când era copilă; pe fața ei frumoasă, palidă și scaldată în lacrimi strălucia expresiunea viuă a credinței și iubirii de Dumnezeu. De regulă mergea la biserică de două ori pe zi — a fără de liturgie, de la care nu lipsia nici o dată, — și acolo petrecea ore întregi în rugăciune. În acest timp nici când nu-i lipsiau din mână cărțile sînte, mai ales Psaltirea, pe care o uda cu lacrimile sale.¹⁾

Cu devoțiune fragedă venera memoria sfinților și mai ales a martirilor. De multe ori peregrina la mormintele lor, sau la locurile strălucite prin faptele lor eroice. La sărbătorile sfinților după datina de pe atunci ducea la altarul lor corfa sa cu pâine, vin și cărnuri, le pune pe mormintul lor, și după ce gusta din mîncări (în timpurile acele prin acest act semnificau în cât va comunica meritele și virtuților sfinților), restul îl împărția între săraci. Încunjuira in se cu multă precauțiune abuzurile ajunse pe atunci la modă, cari începură a profana această datină veche și a-i pregăti ștergerea. Când aducea corfa plină cu daruri de poménă, o pune pe mormintul martirilor și împărția tot, pe cum spune s. Augustin, nereținînd pentru sine mai mult de cât câți-va picuri de vin amestecat cu apă, cât pretindea cultul memoriei sfinților. Și dacă se serba în o zi aniversarea mai multor martiri, și atunci numai o sticlută cu vin purta pe la toate mormintele gustând din această beutură dîmprenă cu ai sîi, de ore ce ea nu căuta plăcerea, ci pietatea.²⁾

În totă dimineața era de față la s. liturgie și se cuminea cu multă pietate; de aceea fie la masa sfîntă, fie în rugăciunile sale, Dumnezeu a încărcat-o cu darurile cele mai frumoase.

Înainte de toate ea avea darul de a vărsa lacrimi. De multe ori era răpita în estas, mai ales în sărbătorile, când biserica celebra aniversarea zilelor mari ale mîntuirii noastre. Dar între toate misteriiile, patimele Domnului pîtrundeau și îi înălțau mai mult sufletul; cugetul la mórtea Dlu Nostru Isus Christos pe cruce, îl cauza o durere nespusă și ne-suportabilă.¹⁾

În deosebi într'o zi, când medita în biserică asupra misterului rîscumpărării și se încerca a cuprinde mulțimea nemăsurată a binefacerilor, ce isvoresc din *Patima Mîntuitorului*, i-a umplut Dumnezeu sufletul de o abundență de lumină și de iubire așa de mare, și ochii de un așa rîu de lacrimi în cât, ca să ascundă grația acesta a ieșit din biserică aproape amețită. Dar era târziu. Lacrimile-i curgeau părău. Cei ce o vedură se apropiară de ea încercînd s'o mîngăie, crezînd, că plînge de supărare, — dar ce mîngăiere ar putea întinde în atari momente creaturile? Inima ei chiar primi atunci o rană adîncă, rane de acele pe cari le causază iubirea lui Dumnezeu în inimile vrednice de ea; lacrimile i-se înmulțiau zi de zi și nu mai seacău.²⁾

Acesta e unicul caz în felul său din această parte a vieții Monicei, care n'a fost acoperit de vîlul uitării. Dar și acesta singur ce orisout larg ne deschide, ce virtuți și ce strînsă legătură cu Dumnezeu ne arată?!

Cu durere regretăm, că nu cunoștem mai amănunțit singuraticile părți ale unei vieți, care a trebuit să fie atât de frumoasă. Alt cum în decursul istorisirii vom avea ocaziunea a ne exprima regretul acesta. Căci p. es. ce scim despre blîndeta Monicei? Unde aflăm amănuntele mortificațiunei și pocăinței, cari trebuie, că erau minunate în zilele rătăcirilor mari ale fiului său? Unde sînt exemplele, ce ni-ar arăta disprețul ei față de cele lumesci și abnegațiunea de sine? Sau virtuțile ei mai umilite din cercul familiar? Unde sînt trăsurile eroice ale iubirii față de de-apropere? Mai că ne vine zice, că Dumnezeu a nume a voit să ascundă dinaintea ochilor nostri pe fecióra, soția, sîrbitoroa sîracilor, pe cea mai mult meditatoare femei nevoind să ni-o arete, de cât numai ca mamă.

Ori ce ispită pe ea o întăria numai. Cea mai mare dintre acestea a fost mórtea lui Patriciu. El avea puțină avere, căci pe cum scim numai între lipsele cele mai mari s'a putut îngriji de fiul său.

Pe lângă aceea el spesa mai mult de cât câștiga și în urmare Monica a fost lăsată în o stare foarte încurcată. Cât pentru sine Monica nu se temea de jertfe. Iubia săracia; sfinții preferese săracia, la care au ajuns din vina altora, celeia, la care au ajuns din vina lor proprie; dar Monica mai era și mamă, și nu voia să îngreuneze și pe fiul său cu lipsele, ce-i apăsau umerii. Pe lângă aceea era un pericol nespus a intrerumpere studiile lui Augustin și ast fel a-i nimici viitorul, a-i corumpe inima și mintea prin viața cea leneșe și monotónă din Tagasta. Ca să pótă încunjuira acesta, Monica era gata spre ori ce sacrificiu.

Augustin și-a realizat, ba și-a întrecut chiar toate speranțele nutrite în juneța sa strălucită.

Renumerele câștigat prin studiile sale literari era nimic pe lângă succesele, cu cari îl încununasera studiile sale filosofice. Începuse a se observa, că darul lui principal

nu stă în oratoria lui clasică, nici în iscusința sa alésă, dar nici în spiritul său atât de afabil, fin și plăcut.

Pe lângă facultățile acestea spirituale, cari încă de timpuriu s'au observat în el, a mai ieșit în urmă la ivelă încă un dar predominant, care cu strălucirea sa a întunecat toate celelalte; și chiar la anul 372, când Monica tremura de frică, că nu va putea deservăși educațiunea lui Augustin, apără de o dată cu o strălucire minunată acest dar. Etă cum: Pe când el se ocupa încă cu literatura profesorului lui de retorică în mai multe rînduri laudase cartea lui Aristotel, intitulată: „*Categori*“ ca o carte plină de profunđime, pe care omul nu o pôte înțelege de cât din esplicarea celor mai esperți magistri și numai prin desemnarea figurilor în năsip, pentru că acestea delătură obscuritățile metafisice ale lucrurilor. Nerăbdător de a cunoșce aceste lucruri extraordinare, și neputînd aștepta timpul, când i-le vor esplica alții, a început a le ceti și studia singur. Spre marea lui mirare nu află în ele nici o greutate. Percurse cu cea mai mare ușurință tesele cele mai grele, așa în cât din esplicarea lor în școlă n'a mai învățat nimic nou, de cât ceea ce el singur pricepuse mai înainte pe deplin. Cu aceeași ușurință și fără nici un ajutoriu străin percurse el și cărțile de dialectică, geometrie, matematică și musică. N'a aflat în ele nici o greutate și numai atunci observa dificultățile, când îl ruga cine va să-i esplice câte ceva, ce nu pricepea; căci atunci uitit observă, că și cei mai talentați tineri cu câtă greutate pîtrund lucrul, și că și dintre cei mai geniali puțin sînt, cari i-ar putea imita fie și numai pe de parte.¹⁾ Încă în etate de 19 ani se prevedea, că Augustin va poșede ore când, nu numai ochii ageri ai vulturului, pentru cari nici o lumină nu-i prea orbitore, ci și sborul lui puternic pentru care nici un munte nu-i prea înalt. De o dată cu geniul i-a apărut și frumșeta sufletului, caracterului și a inimii lui. Locul cerbicioșiei și a caprițiilor copilăresci i-a ocupat o blîndeta plăcută. Din ce în ce devenia mai retras și mai modest. Desprețuia onorurile și renumele strălucit. Încunjuira convenirile spulberate ale conscolarilor, era serios, consciu de demnitatea sa și recunoscătoriu față de binefăcători sîi. Și pe cum în suflet avea o însușire predominantă așa și în inimă avea un dar predominant, un izvor nesecat de cea mai profundă blîndeta. Începeau a se vedea trăsurile feței sale, fisionomia lui, întreg exteriorul lui, și a se cunoșce ce formă va avea acel vas prețios, în care va locui un spirit așa de mare.

Nu era înalt de statură — căci abia trecea peste mărimea mijlocie — avea un temperament intensiv, delicat și nervos, cum se observă de comun la sufletele alese. — pe cum se exprimă s. Gregoriu Nazianzenul. Avea o piele fină și transparentă, o privire pîtrundătoare, dar blîndă și liniștită. — lucind de simțibilitate și frăgețime. Vocea debilă, gătlejul delicat și peptul slăbuț, dispus spre inflamațiuni, arătau un om făcut mai mult pentru contemplațiune, de cât pentru oratorie, mai bun pentru a sfătui, de cât a demănda, merit mai mult să converseze în mod plăcut, intim și convingătoriu în cercul restrîns al amicilor, de cât să țină vorbiri oratorice în adunări sgomotóse. În sine întréga ținuta lui era de tot elegantă și nobilă.²⁾

(Va urma.)

¹⁾ Confess. lib. IV. c. 16.²⁾ Așa e depins Augustin într'un portret vechiu păstrat în Milan, care-l reprezintă pe el ca tiner, când propunea retorică în acel oraș cu câți va ani înainte de întorcerea sa. Un critic renumit zice: „Augustin e depins în un vestmint numit „manichea“ și care pe timpul acela era la modă cel puțin în Africa, în croitură nu diferese mult de vestmintul usitat și acum în orient. Colórea îi e brună roșă, așa e și în față, privirea pîtrundătoare, dar tot o dată blîndă și gânditoare. Ținuta măréță și nobilă. De alt cum toate scrierile lui îl presenta ast fel.¹⁾ Confess. lib. V. c. 9. și Boll. 4 Maji.²⁾ Confess. lib. VI. c. 2.¹⁾ Boll. 4 Maji (crucem ejus in corde ejus infixit et passionem).²⁾ Boll. 4 Maji.

Afurisitul. De Carl May.

II.

(Continuare.)

Mă urcam pe cal, fără ca el să mă impedece, și apoi adaseii:

„Este vorbă despre pensiunea ta, carea trebuia să o primesci acum. Rămâi cu bine!“

„Stai!“ strigă el, aruncându-și mâna la friul calului. „Pensiunea mea? Coborâ-te și vină în lăuntru; nu te pot lăsa să pleci.“

M'am coborât. El deschise pörta, intră în curte și strigă câte va cuvinte celor trei căni uriași ce stăteau aci la pândă și cari apoi se retraseră. Bătrânul îmi luă calul, ér eu cu domnul său am mers în casă, carea era așa de sërăcios aranjată, în cât nici nu merita numirea de casă. Odaia în care am intrat avé o unică mobilă, și a nume un tapet vechi, pe care ne aşedărăm noi.

Védënd această sërăcie, nu m'am mirat de bucuria ce-l copleși pe eremit, când i-am numérat pensiunea de pe 15 ani, cu interese cu tot. El inota în plăcere, alérgă a fară să încunosciițeze pe soția sa, și se reîntörse apoi să-mi spună că sum óspele său și că trebuie să merg cu dînsul în oraș, spre a lua parte la festivitatea primirei grupelor singuraticce de peregrini și la sfințirea stégului celui sînt.

Acesta se înțelege că nu era acel stég renumit, care în tot anul era espedat la Mecca, pe o cămilă albă, înse totuși am primit să-l însoțesc.

Se înțelege că mai întâi de tóte am fost óșjetat în grabă cu ce au avut mai bun în casă, lapte și câte va fructe. În acel timp colonelul mă încarcă cu tótă amicitia posibilă unui ast fel de inamic al ómenilor; adecă mai cu nimica. Numai un moment a lăsat să i-se vadă bucuria; acum érá-și era posomorit. Despre o conversație nu era nici vorbă, și ast fel nici nu mă puteam gândi să-i amintesc ceva despre fiul său. Nici jumétate nu eram sätul și am trebuit să plec cu dînsul la oraș.

Primirea grupelor de peregrini consta în un urlat răgușit de Allah, ér despre sfințirea stégului „sînt“, mai bine voiú tácé. Acești ómeni adecă erau aprópe turbați de entuziasmul religios; ei strigau ca tigrii, se rániau, ca să-și jertfésca profetului sángele lor și făceau atátea alte nebunii, în cât la vederea lor mă cuprinse o grétă. De aceea m'am bucurat, când cátră sará colonelul mă chémă a casă să cinăm. Nu credeam că imi va succede să pot lucra ceva în favorul fiului său. Abstragënd de la aceea, că avé inimă de petró, el era un islamit așa de încarnat, în cât numai într'un cas fórte estraordinar puteam să mă cuget. cá-l va ierta. Cu tóte acestea înse eram firm decis, ca după cină, saú și în decursul aceleia, să-mi încerc norocul. Peste așteptare înse, acéstă cestiune trebuia să se resolve încă înainte de cină.

Când am intrat pe pörta, căni ér au trebuit alungați, ca să nu mă musce. Luna era răsărită și ast fel m'i-am védut calul, cum páscea sub arbori. Șéua și friul atirnaú de un cuiú în páretele casei. Colonelul mă

conduse în aceea-și odaie, în care am mai fost și se depártă apoi, probabil ca să vadă, dacă soția sa a gátat cina. Abia s'a depártat, și în direcțiunea în care a mers el se iscă o cértă teribilă. I-am recunoscut vocea; urla ca un nebun. Nu înțelegeam sensul vorbelor sale; mai respicat auđiam înse tot numai cuvintele sabbi, afurisit și injurátura des repetită: Allah parcealamah, ceea ce însemnézá „Dumnezeú te sdrobéscă!“

După cum am aflat mai târziu, fiul său m'a așteptat cu nerábdate și când se întunecă, nu s'a mai putut stápani. A venit aci și cunoscénd mecanismul porții, o deschise. Ca fiú al casei, nu ducea frică de căni. Fiind că tatál său și eu lipsiam de a casă, el merse la mamă-sa, unde acum îl găsi tatál său, care năváli asupra lui cu pumnii, îl tránti de pámint și-l lovia, injurând și blástémând. Mama voia să rețină pe turbatul, fu înse aruncată într'un colț al odaiei cu așa o putere, în cât rămase acolo jácénd și váerându-se. Fiul se smânci în sus, spre a se apéra contra tatálui său; atunci acesta așa se infuriá, în cât smânci o pușcă încarcată de pe párete și o îndreptá asupra fiului său. El ar fi pușcat de bună samă, dacă din fericire fiul său n'ar fi védut, că cu un om așa de turbat nu se póte înțelege, și nu ar fi fugit a fară. Ca să éså din casă, el trebuia să trecá prin odaia în care mă aflam eu. În fugă mă zári și se opri. Deja veni tatál său cu pușca în mână și o îndreptá din nou asupra lui. Eú sárit și loviú la o parte tevea; pușcátura detuná și glonțul, trecénd chiar pe lângă capul fiului, se víri în párete.

„Ce faci, nefericite!“ îi strigai eu.

„Vreal să-ți uciú pe copilul téeu propriú?“

„Taci!“ se resti el. „Pentru ce mă împedeci, să pedepsesc pe acest apostat, acest căne, care s'a lăpédat de cátră Allah, acest perdut și afurisit, carele nu mai are se aștepte alt ceva, de cât iadul cu tóte chinurile sale!“

„El este fiul téeu!“

„Allah se mă ierte, cá-i sum tatál! Dar de unde sci tu acesta? Íl cunosci dórá?“

„Da, am călătorit la olaltá mai multe zile.“

„Așa dar sciaí, cá el să affá aci și cá voesce se vină la mine?“

„Da.“

„Și nu mi-ai spus-o! Așa dar el tí-a ascuns, cá a devenit un giaur, un căne de creștin?“

„Nu, m'i-a spus-o.“

„Și nu l-ai scuipat, nu l-ai alungat la dracul și la ingerii cei réi?“

Când imi puse aceste întrebări, el stetea aplecat înainte spre mine și párea că voia să mă aprindá cu ochii sái fulgerători. El să afla într'o stare, care-l făcea apt de orí ce faptá violentá și cu tóte acestea i-am răspuns liniștit:

„Cum ași fi putut face acest lucru, când eu insumi sum un creștin?“

„Tu — — tu — tu un creștin?“ Aceste cuvinte páreau a nu voi să-i éså din gurá; ochii i-se márirá și fața i-se făcu roșie întunecată, pe când el șuerând ca un șerpe, continua: „Și ai îndráznit a veni la mine, pe carele íl numesc eremitul, la mine, carele sum superiorul celor „de tot stricți“? Ai fost cu mine la sfințirea stégului — — a fară cu voi, ești în datá!“

El nu aștepta, să urmám acestei provocări, ci fugi a fară, trecénd pe lângă noi. Auđiam, cum chémă căni.

„Apóra-te, pentru Dumnezeu!“ imi striga fiul său spáriat, scoțéndu-și cuțitul. „Dacă acești draci sînt asmuțați asupra noastră, ei nu mă crută nici pe mine.“

Și într'adevér, bătrânul asmuță căni asupra noastră; i-am auđit venind și abia am avut timp să-mi íau pușca ce era atirnatá de párete. Acum cănii cei uriași năváli în lăuntru, toți trei, unul după altul. Nu mai aveam timp de cugetat; pe cei dintáiu doi i-am pușcat, ér la al treilea i-am sdrobit capul cu patul pușcii. Acum apáru bătrânul și védénd cănii morți, năváli asupra mea. Trebuia să mă apér de el ca și de un nebun periculos, deci i-am aplicat cu patul pușcii o loviturá la cap, carea îl asternu de pámint, ca și pe cănele său. Din apoia noastră se auđi un țipet dureros. Era soția colonelului, carea grábi aci auđénd pușcáturile. Ei nu-i era permis să-și arete fața descoperitá unui străin; de aceea am íeșit a fară, am ínșenat calul și așteptam să vină chysracdar-ul. După scurt timp acesta veni și-mi zise:

„Am liniștit pe mama. Tatál meu nu este ránit, ci numai leșinat. Trebuie să ne depártám, până ce nu se trezesce.“

El deschise pörta și mă conduse cátră oraș la un loc, unde trebuia să aștept după dînsul, căci el avé să mérgă să-și aducá calul. După reîntórcerea sa călárirám la oraș, pentru ca din colo de el să apucám în drumul spre Caisarijeh. Înainte de a ajunge la primele case, trecurám pe lângă doi călăreți, cari steteau în drum și cari la apropierea noastră ferirá în lături, așa că noi nu i-am putut observa, mie ínse totuși mi s'a párut, cá ar fi arnáuții nostri.

(Va urma.)

Bibliografie.

A apárut și se affá de vindare la **Tipografia seminarială din Blaș:**

Manual de Psihologie și Logică pentru clasa VIII a școlilor medie edat de *Dr Vasile Hossu*. Blaș. Tipografia seminariului arhidiececan. 1898. Prețul 2 cor. 40 fil.

Istoria legii nové de *Dr V. Szmigelski*, tomul I. Tinerețele lui Isus. Isus ca profet, 399 pag. prețul 4 cor. tomul II. Isus ca preot, 320 pag. prețul 3 cor. 40 fil. Și în tomul al doilea apárut acum întâlnim același stil plin de frumseță, aceeași limbă románescă curatá, aceeași admirațiune și încântare pentru faptele márețe sévírșite de Omul-Dumnezeú în ultima săptămáná petrecută pe pámint. Și venitul ce va realiza din cartea acesta autorul íl destinézá fondului provincial de salarisare la care dînsul a pus basá.

Recomandám istoria acesta cu tot dea-dînsul ca pe o scriere necesará și fórte folositóre fie cáruí adevérat creștin.

Dr Victor Szmigelski: Ermeneutica biblică, compusá după *Ubaldo Ubaldi*, Blaș 1899, pag. 180, prețul 2 cor. Ca și de la cele alalte publicații ale sale dí autor destinézá și venitul acestei publicații pentru formarea unui fond provincial de salarisare a preoților și învățătorilor. Manualul e destinat pentru facultáțile de teologie, dar póte fi de folos și celor cari se ocupá cu studiul sf. Scripturi.

Jertfa creștinilor. *Comentar al liturgiilor bisericii grecești* compus de *Dr Victor Semigelski*. Tomul I. Introducere dogmatică. Cu aprobarea Preavenerabilului Ordinariat mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș. Blaș 1897. Tipografia seminarului archidieceșan. Pag. 230 în 8°. Prețul 2 cor. 10 fl. sau 2 lei 20 bani. Editura auctorului.

„Ben Hur”, de Lew. Wallace, tom. I. 539 pag., tom. II. 508 pag., prețul broșurat 1 fl. 45 cr. Blaș. Tipografia seminarului archidieceșan. 1898.

Sfânta și Dumnezeésca EVANGELIE a Domnului și Dumnezeului nostru Isus Christos

revădută după originalul grecesc și acum întâia dată tipărită cu litere străbune în zilele preainălțatului Împărat al Austriei și Rege Apostolic al Ungariei Francisc Iosif I. cu binecuvântarea Preasfințitului nostru Archiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș Dr Victor Mihályi de Apșa.

Blaș 1900.

De la sfânta Unire 200.

Prețul unui exemplariu costă crudo: **8 fl. 50 cr.**, broșurat **8 fl. 65 cr.**, őr legat în piele roșie, cu cadru aurit pe table, cu cei patru Evangeliști, cu cruce și cu copcie **12 fl. 50 cr.** Legătura mai elegantă se compută după calitatea pielii și a decorațiilor, cari se vor dori.

Posta redacțiilor.

Dlul G. P. B. în P. «O zi de vară» n'ar fi rea, dar e așa de negrijit scrisă. Incepe rău, continuă frumos, frase netede, vorbe poetice, și apoi őr scapătă. Mai încercați, dar puneți mai multă grijă pe stil, ueteți frazele și alegeți cuvintele, ca să exprime perfect ceea ce doriți. Și . . . nu scrieți pe amândouă fețele, nici așa de îndesat, cât să nu se pótă îndrepta câte ceva.

Din roibav. Nu se pótă. Partea literară ni e provădută cu material de ajuns, őr poeziile snt prea erotice, și . . . prea slabe, adevărate compoziții de licean. De alt cum cereați la foile de zi, pótă să vi-le publice.

Dlul *correspondenți*. Mulțumite pentru celca împărtășite, se vor publica tóte pe rind, după cum dispunem de spaț. Recunoșcem, că am fi prea bucuroși să scótem fóea de două őr pe săptămână cel puțin, dacă . . . o singură condiție . . . dacă abonenți ar plăti regulat. Grăbescă deci cu toți la trimite sumele ce datoresh, ca să nu mai fie abonamente restante și atunci vom satisface și acestel dorințe.

On. J. S. în P. Am cetit cu luare a mințe articolul trimis, dar nu aflăm de bine publicarea lui. Dvóstre vő basați pe nisce premise nesigure, cari au vėcut lumina tiparului în un ziar, de a cărui bună credință, înși-ve vő îndoiți. Se mai așteptăm, până vom sei ceva mai sigur. Publicarea scrisorii Dvóstre, ar puté eventual se alvă urmări neașteptate pentru noi, făcėndu-ni-se imputarea, că ne îmbulzim, numai când auzim, o șoptă. Ce va fi când ni-se face o formală invitare? Sperăm, că ne veți mai scrie, câte ceva din părțile acele, despre cari nu scim nimic, ca și cum am fi în altă lume. Salutare!

Al. Nu ți-s'a putut face pe voie, de vreme ce manuscrisul a sosit prea târziu și eu am fost absent. Elsa și Edda snt provocați să se presinte la începutul anului. Câte va «impresii» primi-vom? Servus!

Dlul E. V. D. în V. Poeziile trimise nu pot fi publicate. Sufer de multe defecte. Metrul mai ales e așa de puțin îngrijit și versurile așa de greote și nearmonice. Dar și de alt cum recunoșci însuși, că-s primele încercări în poezie.

Mineiu. Sntem în rind; achitat până la finea an. 1900.

Ileni. Achitat pe 1900. Numėrul va merge.

Hollód. Primit pe 1900 sem. 1.

Heșdate. Am primit și achităm anul 1898.

Bobota. Primit cu mulțămită pe 1900 sem. 1.

Șomcuta mare, Hidig și Resighea primit cu mulțămită.

Sumurduc, Tămăia. Primit și achităm anul 1898 și 1899.

Măgura. Primit și achităm anul 1897.

H-Lăpos. Primit și achităm anul 1892.

Ortelec. Primit. Sntem în rind. Nrul Vi-s'au șpedat.

Odorhei. Am primit. Ne rugăm a Vő îngriji și pentru cele alalte parochii, după cum ne-a fost înțelesul.

Editor și redactor răspunđător:

Aurel C. Domșa.

Nr. 3442—1900.

(18) 2—2

Concurs.

Din fundațiunea fericeitului Mitropolit Dr Ioan Vancea, numita „*Seminarul junimei române greco-catolice studiose în Blaș*” au devenit vacante 2 stipendie, folosite de gimnastiști Octavian Florea, care a absolvat cursul gimnasial depunėnd esamenul de maturitate și de Augustin Bărdosi, gimnasist de a IV. clasă, care din un studiu a obținut calcul nesuficient. Pentru conferirea acestora se deschide concurs sub următorele condițiuni:

1. Stipendiul de 200 cor. se compută în quotă de întreținere în Seminarul junimei a respectivului alumn (Lit. fund. §. 3).

2. La stipendiū pot concurge tinerii studioși în gimnasiul din Blaș, nășuți din părinți credincioși ai archidieceșei greco-catolice de Alba Iulia și Făgăraș, sau de origine consăngeni őr afini ai fundatorului, chiar și dacă acestia ar fi domiciliați airea, dară fiil lor vor studia în Blaș (Lit. fund. §. 1).

3. Consăngenii fundatorului au preferință, apoi „*Caeteris paribus*” fiil de preoți archidieceșani. — cari înse vor fi mai buni între toți, se vor primi chiar și dacă ar fi fiil credincioșilor din clasa cea mai de jos (Lit. fund. §. 5).

4. De őr ce din stipendiile acestea se pot împărtăși numai alumnii de ai Seminarului junimei, urmėză de sine, că acel tiněr care din cause sanitare, őr pentru defecte constatate cu ocașunea visitării medicale, care se face la începutul anului școlastic, nu va fi primit în Seminarul junimei, acela nu se va puté bucura de stipendiū.

5. Concursese se vor instrui cu carte de botez, testimoniū școlastic și eventual cu atestat de consăngenitate őr afinitate.

6. Concursese trebuie să între la acest Consistoriū cel mult până în 12 August. n. 1900.

Conform dispusețiunii fundatorului stipendiile acestea se vor conferi în ședința Venerabilului Consistoriū plenariū archidieceșan, care se va ține în 2/15 August 1900, când se va întâmpla și primirea elevilor seminariali pe lângă taxa de întreținere prescrișă.

La Consistorul acesta plenariū conform §-lui 20. din Literile fundaționale, convocăm prin acesta pe toți protopopi, vice-protopopi și administratorii protopopesei ai Archidieceșei.

Blaș din ședința consistorială ținută în 14/1 Iuliu 1900.

Dr Victor Mihályi m. p.
Archiepiscop și Mitropolit de
Alba-Iulia și Făgăraș.

Nr. 24—1900.

(19) 2—2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de al III-lea învățătoriu la școla confess. gr. cat. din acesta parochie se eserie concurs cu terminul până la 12 August a. c. st. n. inclusive. Emolumintele snt 600 corone bani de quartir etc.

Perentul are să-și dovedescă, că e deplin calificat pentru școlile elementari confess. gr. cat. și din limba magiară conform legii, că are purtare morală neeseptionabilă, și dacă a mai servit ca învățător, documentele referitoare. Se recere între altele să fie *bun cânterel* spre a conduce corul, spre care scop are a se presenta în o Duminecă sau sėrbătore până la espirarea terminului de sus, spre a arėta proba de cant în biserică.

Documentele are să le susternă la acest presiđiu.

Rodna nouă la 8 Iulie 1900.

Presidele:
Ilarion Filipoiu
paroch gr. cat.

Secretarul:
Pamăliu Grapini
preot gr. cat.

DAUERHAFT
GERUCHLOS

Christoph-Lack
fără miros și se
uscă repentin.

SOFORT
TROCKNEND

Christoph-Lack
fără miros și se
uscă repentin.

DER ECHE

Christoph-Lack

IST DER BESTE ANSTRICH FÜR FUSSBÖDEN.

Cu veritabilul
Christoph-Lack se pot văpsi (colora) padimentele caselor, fără de a se intrerumpe folosirea acestora, fiind că nu are *mirosul cel neplăcut* cum și uscarea târđie și scortósă, ce o au văpselile și lacul de olei. A fară de acestea modul întrebuințării lui e de tot simplu, în cât îl pótă face fie cine. Podelele văpsite se pot șterge cu cārpă udă, fără ca ele să își pėrdă ceva din lustru. — Se deosebesce: **Christoph-lack colorat**, brunet galbėu și mahagoni brun, carele ca și văpsela de olei acopere și tot o dată dă și lustru: pentru aceea se pótă folosi la tot felul de podele, vechi și nouė. El acopere deplin tot felul de pete, văpsitura anterioră șel; și **Christoph-lack curat** (necolorat), pentru podele și parchete nouė, carele dă singur lustru. Mai ales pentru parchete și podine nouė obduse deja cu văpselă de olei. Acesta dă numai lustru, deci cu astupă mustrele de lemn.

1. *Colli postal*, cam 35 mtr. □ (2 chilii mijlocii) costeză 5-90 cr. v. a.
În tóte orașele, unde să află depozite, comandez directe se fac la aceste; probe de colorituri și prospecte gratis și franco. La cumpărări să se bage bine de samă la firmă și la marca fabricei, fiind că fabricatul acesta existent de la 1850, e imitat și falsificat în multe forme și ast fel se aduce în comerțiū, de o calitate de tot rea și necorėsunđetore scopului.

Franz Christoph
aflătorul și singurul fabricant al Christoph-lackului veritabil.

Depozite în:

Blaș: la Ludovic Schuller
Aiud: „ I. Kindl
Sibiū: „ Franz Iohn Söhne.

(7) 8 - 15